

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.421/2021/9.

A tanács tagjai:

Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Az I. rendű felperes:

felperes1

A II. rendű felperes:

felperes2

A III. rendű felperes:

felperes3

A felperesek képviselője:

Orgován Ügyvédi Iroda cím1, ügyintéző: dr. Orgován István ügyvéd)

Az alperes:

alperes1

Az alperes képviselője:

Pete és Kiss Ügyvédi Iroda cím2

A **A per tárgya:** szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: I-III. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.031/2021/7. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 15.G.40.383/2019/30. számú rész- és közbenső ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperes részére 253.365 (kétszázötvenháromezer-háromszázhatvanöt) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak felhívásra 2.200.000 (kétmillió-kétszázezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű és II. rendű felperes mint adós és zálogkötelezett, valamint a III. rendű alperes mint zálogkötelezett, illetve az alperes között 2007. február 7-én ingatlanvásárlás finanszírozása céljából svájci frank (CHF) alapú, közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés (a továbbiakban: szerződés) jött létre.

[2] A szerződés III.1. pontjában a felperesek kezelési költség megfizetésére vállaltak kötelezettséget, amelynek mértékét a szerződés III.3. pontja évi 1,5%-ban, az első ügyleti évre eső, havonkénti összegét pedig a IV.5. pontja 203,61 svájci frankban határozta meg.

[3] A szerződés „Tájékoztatás a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól” elnevezésű része (a továbbiakban: kockázatfeltáró nyilatkozat) tartalmazta, hogy az alperes a kölcsön összegét a választott devizanemben tartja nyilván, továbbá, hogy a választott deviza árfolyama változhat, az árfolyam emelkedése az adósok számára előre nem látható, és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat. Kitért arra, hogy ha a kölcsön devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, akkor a tőkeösszeg és kamatainak megfizetéséhez magasabb forintösszeg szükséges, a kölcsön visszafizetéséhez több forintot kell felhasználni. Kitért a deviza kamatlábak változásának lehetőségére is. A tájékoztatás szerint az alperes nem tud felelősséget vállalni arra, hogy a piac kedvezőtlen változásai miatt bekövetkező többletterheket átvállalja az adósoktól.

[4] Az alperes 2017. október 12-én azonnali hatállyal felmondta a szerződést.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperesek keresetükben elsődlegesen a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítását, az érvénytelenség jogkövetkezményeként pedig a szerződés határozathozatalig terjedő hatályossá nyilvánítását kérték, azzal, hogy 21.995.463 forint kölcsöntartozásuk áll fenn az alperessel szemben.

[6] Másodlagos keresetük annak megállapítására irányult, hogy a szerződés kezelési költség megfizetésére vonatkozó feltételei érvénytelenek, melynek jogkövetkezményét akként kérték levonni, hogy a bíróság határozatának meghozataláig nyilvánítsa hatályossá a szerződést és 22.325.227 forintban állapítsa meg tartozásuk összegét.

[7] A szerződés teljes érvénytelenségét arra alapították, hogy az alperes nem tájékoztatta őket megfelelően az árfolyamváltozás kockázatáról, ezért tisztességtelen, és ebből az okból semmis a szerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát teljes mértékben reájuk hárító feltétele. Hivatkoztak arra, hogy a szerződésbe foglalt tájékoztatás nem volt érthető és világos, mert nem terjedt ki a forint leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletre gyakorolt hatására, abból nem tűnt ki, hogy az árfolyamváltozás kockázatának vállalása számukra nehezen viselhetővé válhat, ha a forint leértékelődik a svájci frankhoz képest, és nem hívta fel a figyelmet az árfolyam lehetséges változásaira. A tájékoztatás nem tért ki arra sem, hogy a deviza kamatlábak változása szintén

jelentős mértékben befolyásolhatja a fizetési kötelezettségüket, és a kamatlábak emelkedése milyen hatást gyakorol a törlesztőrészekre, továbbá az sem, hogy az árfolyam kedvezőtlen változásának hatásai kumulálódhatnak, azok nem egyenesen arányosan növelik a rájuk háruló terheket. Érvelésük értelmében a tájékoztatásnak ki kellett volna terjednie arra is, hogy a törlesztőrészek növekedése korlátlan lehet, valamint az árfolyamváltozás kockázatának közgazdasági összefüggéseire. Szerintük a tájékoztatás hiányossága miatt nem tudtak megfelelően következtetni az árfolyam-emelkedés bekövetkezésének reális lehetőségére és annak a törlesztőrészekre gyakorolt hatására. Az árfolyamváltozás kockázatának teljes mértékben rájuk történő áthárítása folytán őket ért érdeksérelem olyan módon küszöbölhető ki, hogy a bíróság az árfolyam-emelkedés kockázatát 20% arányban rájuk, 80% arányban az alperesre telepíti.

[8] Másodlagos kérelmükkel kapcsolatban arra hivatkoztak, hogy az őket kezelési költség megfizetésére kötelező szerződési feltételek azért tisztességtelenek, mert a szerződésből nem tűnt ki, hogy a kezelési költség ellenében az alperes milyen szolgáltatásokat teljesít, nem állapítható meg az sem, hogy nincs-e átfedés a kamat és a kezelési költség ellenében nyújtott szolgáltatások, illetve a kezelési költség, valamint a THM számítása során más jogcímen figyelembe vett költségek között.

[9] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy megfelelően tájékoztatta a felpereseket az árfolyamváltozás kockázatáról. Kiemelte, hogy a kockázat felperesekre hárítása nem jogellenes, a kockázat vállalását a forintkölcsönök kamatánál alacsonyabb kamat kiegyenlítette. Álláspontja szerint az érthető és világos tájékoztatás alapján a felpereseknek tisztában kellett lenniük az árfolyamváltozás következményeivel. Kifejtette, hogy a pénz rendelkezésre bocsátásának ellenértékeként nemcsak kamat, hanem más költség vagy díj is kiköthető volt, erre jogszabály is lehetőséget adott. A kezelési költség a kölcsön futamideje alatt felmerülő banki adminisztrációért járó ellenszolgáltatás.

Az elsőfokú rész- és közbenső ítélet és a másodfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletet hozott, amelyben megállapította, hogy a felek között létrejött szerződés III.1., III.3. pontjának a kezelési költségre vonatkozó rendelkezései és IV.5. pontja érvénytelenek. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[11] Határozata indokolásában megállapította, hogy a peres felek között a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 523. § (1) bekezdésében körülírt kölcsönszerződés jött létre, amely az rPtk. 685. § d) és e) pontja alapján fogyasztói szerződésnek, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 2. számú mellékletének III.13. pontja alapján lakossági kölcsönnek minősül. Álláspontja szerint a kölcsönszerződésbe foglalt tájékoztatás egyértelműen tartalmazta, hogy az árfolyamváltozás kockázata, annak mértékétől függetlenül a felpereseket terheli. A tájékoztatás kitért az árfolyam változásának lehetőségére, és arra is, hogy az árfolyam emelkedése előre nem látható, és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat a felpereseknek. Kifejtette, hogy a tájékoztatás átlátható, félre nem érthető módon rögzítette az árfolyamváltozás hatását a törlesztőrészekre, továbbá azt, hogy az

árfolyamváltozás kockázata kizárólag és korlátozás nélkül a felpereseket terheli. Hangsúlyozta, hogy a tájékoztatásnak nem kellett kiterjednie az árfolyamváltozás várható irányára, mértékére és valószínűségére. Mivel a felperesek nem tudták bizonyítani, hogy szóban az írásbelitől eltérő tájékoztatást kaptak volna, nem gondolhatták alappal, hogy a kockázat nem valós, vagy az őket csak korlátozott mértékben terheli. Okfejtése szerint a tájékoztatás alapján felismerhető volt, hogy a forint leértékelődhet, ebben az esetben a törlesztőrészletek és a tőketartozás emelkedik, ami a felperesek fizetési kötelezettségének emelkedésével jár. Ilyen módon a felperesek fel tudták mérni, hogy az árfolyamváltozás kockázata gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat a számukra. Mindezek alapján azt a következtetést vonta le, hogy az alperes által a felpereseknek adott tájékoztatás megfelelt az rHpt. 203. § (5) bekezdés a) pontjában, a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE határozatokban, valamint az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-26/12., C-186/16. és C-51/17. számú ítéleteiben támasztott követelményeknek, ezért nem tisztességtelen az árfolyamváltozás kockázatát teljes mértékben a felperesekre hárító szerződési feltétel.

[12] A felpereseket kezelési költség megfizetésére kötelező szerződési feltételeket azért ítélte az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelennek és az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisnek, mert a szerződés rendelkezései alapján a felperesek számára nem volt beazonosítható, hogy az alperes milyen szolgáltatásokat nyújt a kezelési költség ellenében.

[13] A felek fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét részben megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította.

[14] Indokolása szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, abból levont jogi következtetéseivel, érdemi döntésével és a döntés rész- és közbenső ítéletben kifejtett indokaival azonban csak részben értett egyet.

[15] Kiemelte: a felperesek a szerződés érvénytelenségét arra alapították, hogy nem kaptak megfelelő tájékoztatást az alperestől az árfolyamváltozás kockázatáról.

[16] A perbeli szerződés megkötésének időpontjában hatályos rHpt. 203. § (6) bekezdésére és (7) bekezdés a) pontjára utalva rámutatott, hogy az alperes a szerződésbe foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatban adott tájékoztatást a felpereseknek az árfolyamváltozás kockázatáról, aminek tudomásulvételét a felperesek a szerződés aláírásával elismerték. A nyilatkozatban felhívta a felperesek figyelmét az árfolyamváltozás kockázatára olyan módon, hogy a választott deviza árfolyama változhat, az árfolyam emelkedése az adósok számára előre nem látható, és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat, abból kitűnik, a kockázat abból ered, hogy fennáll a választott deviza árfolyamváltozásának lehetősége. Ismertette a kockázatot és annak a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását azáltal, hogy ha a kölcsön devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, akkor a tőkeösszeg és kamatainak megfizetéséhez magasabb forintösszeg szükséges, a kölcsön visszafizetéséhez több forintot kell felhasználni. Mindezekre figyelemmel a tájékoztatás megfelelt az rHpt. 203. § (6) bekezdésében és (7) bekezdés a) pontjában előírtaknak.

[17] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, az EUB vonatkozó ítéleteiben nem követeli meg, hogy az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatás szó szerint tartalmazza, hogy a

kockázat korlátozás nélkül az adóst terheli, azt egyedül ő köteles viselni, a kockázat viselése következtében jelentősen, akár az adós gazdasági teherviselési képességét meghaladóan megnövekedhetnek az adós szerződésből eredő fizetési kötelezettségei, vagy egyéb módon gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat számára a szerződés teljesítése. Az EUB ítéletei és az azokon alapuló 2/2014. PJE határozat csak azt a követelményt támasztják, hogy ezek a körülmények a tájékoztatás alapján a fogyasztó számára legyenek felismerhetők, és ne keltsék annak hamis látszatát, mintha a kockázat nem lenne valós – nem kellene számolnia az árfolyam bármilyen mértékű emelkedésének lehetőségével –, vagy az csak korlátozott mértékben, meghatározott felső határ eléréséig, illetve a hitelezővel megosztva terhelné őt. Ezért a tájékoztatás megfelelőségéhez elegendő, ha abból felismerhető az árfolyamváltozás kockázatának fennállása, az adós fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatása, és annak alapján az adós nem gondolhatja alappal, hogy a kockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. Azt, hogy a korlátlanul és kizárólag őt terhelő, valós kockázat viselése folytán megnövekedett fizetési kötelezettségek nehezen viselhetővé tehetik-e számára a szerződés teljesítését, esetleg meghaladhatják-e a teherviselési és teljesítőképességét, magának az adósnak kell megítélnie, az ezzel kapcsolatos következtetéseket neki kell levonnia.

[18] A perbeli kockázatteltáró nyilatkozat szerint az árfolyam emelkedése az adósok számára előre nem látható, és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat. Az előre nem láthatóságból és az előre ki nem számíthatóságból okszerűen az következik, hogy az árfolyam-emelkedés korlátlanul, felső határ nélkül, bármilyen magas összegű többletköltséget eredményezhet a felperesek számára. A nyilatkozat tartalmazta azt is, hogy az alperes nem tud felelősséget vállalni arra, hogy a piac kedvezőtlen változásai miatt bekövetkező többletterheket átvállalja az adósoktól. Ebből az következik, hogy a kockázat és annak következményei kizárólag a felpereseket terhelik, azok viselésére az alperes részben sem köteles. A tájékoztatás alapján a felperesek nem gondolhatták alappal, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, vagy az őket csak korlátozott mértékben terheli, ezért a tájékoztatás megfelelt az EUB ítéleteiben és a 2/2014. PJE határozatban megfogalmazott követelményeknek is. A megfelelő tájékoztatásra tekintettel úgy ítélte meg, hogy nem állapítható meg az árfolyamváltozás kockázatát teljes mértékben a felperesekre hárító szerződési feltétel tisztességtelensége az rPtk. 209. § (1) bekezdése, semmissége pedig az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése alapján, így e feltétel érvénytelensége nem eredményezheti az egész kölcsönszerződés érvénytelenségét az rPtk. 239. § (2) bekezdése alapján.

[19] Ezzel összefüggésben rámutatott: önmagában az, hogy a kölcsönszerződés értelmében korlátlanul és kizárólag a felperesek kötelesek viselni az árfolyamváltozás kockázatát, azért nem alapozhatja meg a kockázatot kizárólag a felperesekre hárító szerződési feltétel tisztességtelenségét, mert a kockázat viselése a főszolgáltatás meghatározásának körébe tartozik, ezért a feltétel tisztességtelensége csak akkor vizsgálható, ha nem érthető vagy nem világos az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatás elégtelensége miatt.

[20] A kezelési költség tekintetében a másodfokú bíróság az EUB C-621/17. számú ítéletére utalva kifejtette, hogy az ezen költséget szabályozó szerződési feltétel tekintetében az érthető megfogalmazás elve nem kívánja meg az annak ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatás részletezését a szerződésben, de megköveteli, hogy a szolgáltatások jellege a szerződésből észszerűen érthető vagy levezethető legyen.

[21] A másodfokú bíróság utalt az rHpt. 2. számú melléklet I.10.3. pontjára, amelynek értelmében a hitel- és pénzkölcsön nyújtására irányuló pénzügyi szolgáltatási tevékenység a hitelképesség vizsgálatával, a hitel és kölcsönszerződések előkészítésével, a folyósított kölcsönök nyilvántartásával, figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével, a behajtással kapcsolatos intézkedéseket is magában foglalja. Kiemelte: e rendelkezés alapján a hitel- és pénzkölcsön nyújtása nem kizárólag a kölcsön időleges rendelkezésre bocsátását foglalja magában, hanem az e pontban felsorolt egyéb tevékenységeket is. Az rHpt. 2. számú melléklet III.7. pontja határozza meg a kamatot [az adós által a kölcsönnyújtónak (betételhelyezőnek) az elfogadott betét vagy az igénybe vett kölcsön használatáért, kockázataért fizetendő, a betét- vagy kölcsönösszeg százalékában meghatározott, időarányosan térítendő (elszámolandó) pénzösszeg vagy egyéb hozadék], mely rendelkezésből az a következtetés vonható le, hogy a kamat a hitel és pénzkölcsön nyújtása körébe tartozó tevékenységek közül kizárólag a kölcsönként az adós rendelkezésére bocsátott pénz használatának ellenértéke. Az rHpt. 2. számú melléklet I.10.3. pontjában felsorolt egyéb tevékenységeknek viszont a kamat nem ellenszolgáltatása, ezért az utóbbi pontban felsorolt egyéb tevékenységek ellenében külön díj vagy költség számítható fel a kamaton felül. Erre az rHpt. több rendelkezése is utal [203. § (3) bekezdés c) pont, 209. § d) pont, 210. § (2) bekezdés].

[22] A másodfokú bíróság álláspontja szerint e rendelkezések alapján a felperesek beazonosíthatták, hogy az alperes milyen szolgáltatásokat nyújt a kezelési költség ellenében. Mivel e költség felszámítását törvényi rendelkezések tették lehetővé, a felperesektől észszerűen elvárható volt, hogy egyedi megtárgyalás esetén elfogadják a szerződés kezelési költségre vonatkozó rendelkezéseit. Azoknak az egyéb költségeknek és díjaknak az elnevezése alapján, amelyeket a felperesek a kamaton és a kezelési költségen kívül kötelesek fizetni, beazonosítható, hogy azok ellenében az alperes milyen szolgáltatásokat nyújt, és megállapítható, hogy ezek a szolgáltatások nincsenek átfedésben a kezelési költség fejében teljesített szolgáltatásokkal. A szerződésből egyértelműen megállapítható továbbá a kezelési költség alapja és mértéke. Ezért azok a szerződési feltételek, amelyek kezelési költség megfizetésére kötelezik a felpereseket, megfelelnek az egyértelmű megfogalmazás, az érthetőség és a világosság követelményének.

[23] A másodfokú bíróság arra is kitért, hogy a kezelési költség nem rótt aránytalan terhet a felperesekre. A perbeli szerződés teljes hiteldíj mutatója (THM) évi 6,43% volt, amely már tartalmazta az évi 1,5% kezelési költséget is. Ehhez képest a szerződés megkötésének időpontjában a hasonló kölcsönök átlagos teljes hiteldíj mutatója évi 7,96%, átlagos kezelési költsége pedig évi 2,04% volt. Erre figyelemmel a szerződés kezelési költségre vonatkozó feltételei nem sértik az arányosság elvét sem.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, annak az árfolyamkockázati tájékoztatást érintően az elsőfokú rész- és közbenső ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezése és – tartalmilag – a keresetüknek helyt adó határozat hozatala, míg a kezelési költség tekintetében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú rész- és közbenső ítélet helybenhagyása érdekében. Megsértett jogszabályhelyként az árfolyamkockázati tájékoztatás kapcsán az rPtk. 207. § (2) bekezdését, 209. § (1) bekezdését,

209/A. § (2) bekezdését, az rPp. 3. § (1) bekezdését, míg a kezelési költség vonatkozásában az rHpt. 213. § (4) bekezdését jelölték meg.

[25] A felperesek változatlan álláspontja szerint a perbeli szerződési feltételek tisztességtelenek, ezáltal a szerződés érvénytelen. E körben visszautaltak a keresetlevelükben, valamint az elsőfokú eljárás során előterjesztett beadványaikban, a fellebbezésükben és annak kiegészítésében foglaltakra.

[26] Az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségével összefüggésben – idézve a jogerős ítélet [16] és [17] pontját – kifejtették, hogy a perbeli kockázatfeltáró nyilatkozat megfogalmazása szerinti az árfolyamemelkedés előre nem láthatóságából és előre ki nem számíthatóságából okszerűen nem következik a korlátlan, felső határ nélküli árfolyamemelkedés lehetősége. E körben az rPtk. 207. § (2) bekezdésének sérelmét állították.

[27] Utaltak a 6/2013. PJE határozat III.3. pontjában hivatkozott PSZÁF jelentésre, melyből álláspontjuk szerint következik, hogy a szerződéskötés időszakában egyik fél előtt sem lehetett előrelátható a később bekövetkezett árfolyamemelkedés, így nem számíhattak a szerződés VII.2. pontjában megjelölt „jelentős változás” lehetőségéből a korlátlan árfolyamemelkedésre. Erre tekintettel fenntartották, hogy a korlátlan árfolyamkockázatot rájuk hárító rendelkezés a felek szerződésből eredő jogai és kötelezettségei terén jelentős egyenlőtlenséget idézett elő, mellyel összefüggésben az EUB C-776/19. és C-782/19. számú egyesített ügyében hozott ítéletre hivatkoztak.

[28] Érvelésük értelmében a perbeli kockázatfeltáró nyilatkozat abban az esetben tartalmazna a korlátatlansággal kapcsolatos tájékoztatást, amennyiben őket arról tájékoztatta volna, hogy a svájci frank árfolyama alakulhat úgy is, hogy az árfolyamemelkedésből fakadó törlesztőrészlet-emelkedés meghaladja a jövedelmi, vagyoni viszonyaik által biztosított teljesítőképességüket.

[29] Kiemelték, a korlátatlanság és a „jelentős” szó között különbséget kell tenni. Az előbbi akár határtalanságot (bármennyi), míg az utóbbi számottevőt, csak határon túlit feltételez, amely azonban nem érheti el a „bármennyit”, mert az szubjektív fogalom, míg a „korlátlan” objektív, mert nincs viszonyítási pont. Az rHpt. 203. § (6) bekezdésének megfelelő, alperes részéről elvárható tájékoztatás az lett volna, ha a gazdasági körülményeket a perbeli szerződés megkötését megelőzően részletesen bemutatja, utalva arra, hogy közép- és hosszútávon a forint gyengülése a svájci frankkal szemben törvényszerű, és az ezzel ellentétes folyamat hosszabb távon elenyésző valószínűségű.

[30] A felperesek sérelmezték továbbá, hogy a jelentős egyenlőtlenség körében általuk felhozott érveket az eljáró bíróságok egyike sem vizsgálta érdemben, ezáltal megsértve az rPp. 3. § (1) bekezdését. E körben az EUB számos ítéletére hivatkoztak, azokat részletesen idézték.

[31] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában történő fenntartására irányult. Változatlanul vitatta, hogy a perbeli szerződés árfolyamkockázattal és kezelési költséggel kapcsolatos rendelkezései tisztességtelenek volnának. Utalt számos, a Kúria által

hozott határozatra, amelyben a perbelivel azonos megszövegezésű árfolyamkockázati tájékoztatást már megfelelőnek ítélte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[32] A felperesek felülvizsgálati kérelmének tartalmára figyelemmel a Kúria elöljáróban a felülvizsgálati eljárás jogi természetét és kereteit rögzíti.

[33] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, nem egyfajta „harmadfokú eljárás”, hanem szigorú eljárási szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat. Tárgya a jogerős ítélet [rPp. 270. § (2) bekezdés], amelynek jogszabálysértő jellegét a Kúria kizárólag az rPp. 272. § (2) bekezdésének mindenben megfelelően előadott és megindokolt hivatkozások tekintetében vizsgálhatja. Ezzel összefüggésben a Kúria kiemeli, hogy felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3., 4. pontja]. Az e törvényi feltételeknek meg nem felelő hivatkozásokat tehát a Kúria érdemben nem vizsgálhatja.

[34] Lényeges továbbá, hogy a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított 60 napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni [rPp. 272. § (1) bekezdés], és azt megváltoztatni nem lehet [rPp. 273. § (5) bekezdés]. Mindebből következően a felülvizsgálati kérelemben nem említett jogszabálysértésre és indokra a kérelem előterjesztője utóbb nem hivatkozhat.

[35] A fentieknek a felperesek felülvizsgálati kérelme tekintetében többirányú jelentősége volt.

[36] Egyrésztől nem voltak figyelembe vehetők a felülvizsgálati határidő letelte után a Gfv. 6. sorszámú beadványban foglalt hivatkozásaik.

[37] Másrésztől nem voltak a perbeli árfolyamkockázati tájékoztató megfelelősége vizsgálatának körébe vonhatók a felpereseknek a felülvizsgálati kérelem 5. oldal felülről harmadik bekezdésében megjelölt korábbi beadványaikra (előkészítő irat, észrevétel, fellebbezés, fellebbezés kiegészítés) történt hivatkozásai, illetve ezen beadványok tartalma, miután az azokra történt pusztán utalás nem felelt meg az rPp. fentebb felhívott 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak.

[38] Harmadsorban nem volt érdemben vizsgálható a felülvizsgálat során a kezelési költség kérdése, tekintettel arra, hogy ezzel összefüggésben a felperesek kizárólag az rHpt. 213. § (4)

bekezdésének megsértését állították, ám ehhez kapcsolódóan érdemi, szöveges indokolást nem adtak elő – a jogerős ítélet indokolásának pusztá idézése és a jogszabály normaszövegének közlése ennek nem feleltethető meg –, így felülvizsgálati kérelmük e tekintetben ugyancsak nem felelt meg a fenti elvárásoknak. Erre tekintettel a Kúria csupán megjegyzi, hogy önmagában az rHpt. 213. § (4) bekezdésének a megjelölése nem tekinthető adekvát hivatkozásnak a kezelési költséggel kapcsolatos szerződési feltételek tisztességtelensége és ebből adódó érvénytelensége terén, így érdemi vizsgálata esetén sem vezethetett volna eredményre.

[39] A fentiek szerint meghatározott felülvizsgálati keretek [rPp. 275. § (2) bekezdés] között eljárva a felülvizsgálat eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért a felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[40] Az érdemben vizsgálható, az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségével összefüggő hivatkozás kapcsán a Kúria rámutat, hogy a perbelivel azonos tartalmú – az adott ügyben F/2 alatt csatolt, közjegyzői okiratba foglalt „Tájékoztatás a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól” című – tájékoztató tartalmát már számos korábbi felülvizsgálati ügyben vizsgálta és azt világosnak, érthetőnek, következőképpen tisztességesnek ítélte (például: Kúria Gfv.VII.30.319/2019/7., Gfv.VII.30.020/2018/5., Gfv.VII.30.371/2020/7., Gfv.VII.30.220/2020/6., Pfv.I.21.062/2019/14., Pfv.I.20.306/2019/6.). A Kúria az említett határozataiban kifejtette, hogy az alperes tájékoztatója megfelel a vonatkozó polgári jogegységi határozatainak és az EUB joggyakorlatának is. A tájékoztatásból kitűnik, hogy a kockázat reális és bármilyen mértékű lehet, továbbá figyelmeztetést tartalmaz arra vonatkozóan is, hogy mindez a fizetési terhek jelentős növekedésével járhat, amit az alperes nem vállal át. Így a tájékoztató alapján az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes, átlagos fogyasztó felmérhette az árfolyamváltozásnak a szerződés teljesítésére kiható lehetséges következményeit és a személyi, vagyoni viszonyaira vonatkozó akár jelentős hatását is.

[41] A Kúria továbbá figyelemmel volt arra is, hogy a Jogegységi Panasz Tanácsa a 2021. november 22-én hozott és a Magyar Közlöny 2021. évi 243. számában 2021. december 28-án közzétett Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata (a továbbiakban: JPE határozat) értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (JPE határozat elvi tartalom, 34. pont).

[42] Az alperes tájékoztatója a fenti elveknek megfelel, a Kúria egyező vizsgálati eredményre jutott a JPE határozat közzétételét követően hozott több határozatában is (például: Gfv.VI.30.226/2021/9., Gfv.VI.30.229/2021/6., Gfv.VI.30.149/2021/7.), továbbá a perben nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a felperesek a csatolt írásbeli tájékoztatóhoz képest eltérő tartalmú tájékoztatást kaptak volna, következésképpen a korábbi precedensértékű határozatoktól történő eltérésre a Kúria nem látott okot.

[43] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[44] rPtk. 209. § (1) bekezdés

2/2014. PJE határozat

Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat

A döntés elvi tartalma

[45] Akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

Záró rész

[46] A felperesek felülvizsgálati kérelme eredménytelennek bizonyult, ezért az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdés alapján kötelesek az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a csatolt megbízási szerződés kivonatban foglaltakkal egyezően, az áfát is magában foglalóan állapította meg.

[47] A személyes illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárásiilletéket a felperesek a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján kötelesek az államnak külön felhívásra megfizetni.

[48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperesek kérelmére, az rPp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően, tárgyaláson bírálta el.

[49] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. június 14.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr.
Gombos Katalin s.k. bíró